

Tranås/Ydre Släktforskarförening

Medlemsblad hösten 2012

Hela höstens program

Pricka in i
almanackan!

Sidan 3

Intressanta noteringar i dödböckerna

Sidan 5

Ordförande Gerd har fyllt år

Sidan 4

Besök från USA

Sidan 7

Har du fått ett inbetalningskort?

Öppna och se efter

Sidan 4

Utflykten till Sund och Österbymo

Sidan 6

Ordförande har ordet

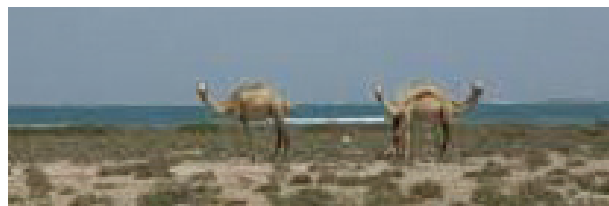
Det är ensamt att gå på kyrkogården inför en helg numera. För inte så många år sedan träffade man ofta bekanta där som man språkade med en stund. De kom, liksom jag, med färska blommor för att göra gravarna fina till helgen. Har den traditionen försvunnit eller är avståndet och ett nytt sätt att begrava våra nära och kära anledningen att jag går där ensam?

Jag lärde av min farmor hur viktig denna tradition är. Varje lördag gjorde hon i ordning sju buketter till föräldrar och övrigt släkt på Norra Vi kyrkogård. Jag fick följa med dit och vi fick åka med postbilen, han skulle ju ändå fram till byn. Vid en gravsten stannade farmor till lite extra, tog upp sin vita näsduk och grät tyst. Där låg lilla Anna, hennes dotter, som dog vid två års ålder. Det var en liten anspråkslös sten med bara namnet Anna skrivet på.

Jag har tagit över traditionen efter farmor. Jag har inte så många buketter i min hand, bara tre eller fyra, men i stort sett varje helg under vår och sommar är jag där. Och platsen fyller mig med ro, minnen och eftertänksamhet. Jag funderar ofta på om jag är den sista generationen som tycker att min uppgift är viktig.

Nåväl, det har varit regniga besök på kyrkogården i sommar. Värmen kom först i slutet av vårt sommarboende i Ydrebygden. Nu är vi tillbaka i stan igen och det är dags att planera inför höstens och vinterns aktiviteter. När jag satt i min trädgård på farfars gamla soffa, med katten sovande bredvid mig, och förberedde mitt "ordförande har ordet", kände jag hur roligt det ska bli att komma igång med höstens kurser och övrig verksamhet igen.

Så måste jag också få delge er lite av det som ofta selsätter mina tankar. "Tänk så enkelt det har blivit att släktforska sen datorn kom" säger många. "Tänk så mycket man kan hitta på nätet." Jo minsann, det går att få många uppgifter på kort tid. MEN vad är det man hittar? Kan man lita på namn, årtal eller platser.

Någon vis människa har sagt: KLOKA KAMELER GÅR TILL KÄLLORNA! Just det, källorna är viktiga. Det är bara i källorna som de mest trovärdiga uppgifterna finns. Något att tänka på när man sitter på sin kammare och håvar in personuppgifter.

Om det är något som skrämmer mig inför framtidens släktforskning så är det detta. Utbudet av avskrifter och släktträd bara ökar och ökar på nätet. Det är lätt att dras med i karusellen och att ta den enkla vägen. Allt ska ju gå så snabbt nu för tiden. Men hur lätt är det inte att hamna fel. Vad blir det för kvalitet på släktutredningen om man fått fel gubbar och gummor. Hur ska man kunna sprida denna varning till dom som inte är knutna till någon släktforskarförening eller aldrig deltar i någon släktforsarkurs. Naturligtvis är det en god hjälp många gånger när det kärvat till sig att kolla vad andra har hittat. Och det allra mesta är naturligtvis rätt och riktigt. Men ingen människa är felfri, alla kan göra sina misstag. Så glöm inte att kolla uppgifterna. Dessutom är det ju så mycket mer man kan få ut genom att läsa direkt i kyrkböckerna. De små noteringarna som prästen gjort ute i kanten på boken är ju så viktiga och roliga att läsa.

Till sist hoppas jag att ni ska tycka om vårt "nya" medlemsblad och läsa det från början till slut!

Vi ses under hösten och då först på vår historiska tipspromenad i september. Ta gärna med vänner och bekanta till våra möten. Vi ställer gärna fram extra stolar!

Gerd Brisfjord Karlsson
Ordförande

Höstens program 2012

Historisk tipspromenad

Söndagen den 9 september, start kl 10.00-10.30

Utmed promenadvägen berättar bl.a. Eije och Gösta om intressanta platser i Tranås.

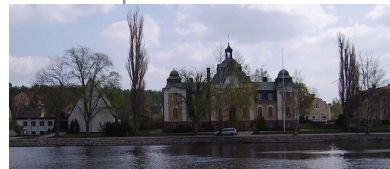
Tips 20 kr

Kaffe med dopp 20 kr

Promenaden utgår från Vuxenskolan, Storgatan 50, Tranås.

Alla är välkomna!

Släktforskarföreningen i samarbete med Hembygdsföreningen och Vuxenskolan.

Kyrkogårdsvandring

Lördagen den 29 september kl 10.00

Rundvandring på Gamla Griftegården i Tranås tillsammans med Weimar Sjöstedt som vet "allt" om kända och okända som vilar där.

Föredrag av ArkivDigital

Torsdagen den 25 oktober kl 18.30

Vi får besök av representanter från ArkivDigital som berättar om sina tjänster.

Kaffeservering

Plats: Vuxenskolan, Storgatan 50, Tranås

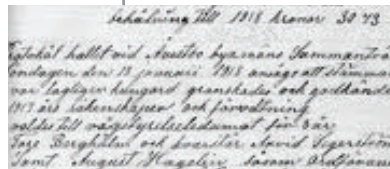
Så bevarar du gamla dokument

Torsdagen den 15 november kl 18.30

Maria Gustafsson från Landsarkivet i Vadstena berättar om hur du bäst skyddar och bevarar gamla dokument och fotografier.

Kaffeservering

Plats: Vuxenskolan, Storgatan 50, Tranås

Grötfest

Fredagen den 7 december kl 18.30

Årets traditionella grötfest med överraskningar.

Tomtegröt med skinksmörgås. Kaffe och lotterier.

Pris: 50 kr

Plats: Vuxenskolan, Storgatan 50, Tranås

Anmälan till Gerd Brisfjord Karlsson, 0140-16159, senast den 3/12

Öppet hus för alla släktforskningsintresserade

Lördagen den 26 januari 2013 kl 14-17

Kl 15: *Över byn välver sig himlen*. Författaren Anna Rudberg medverkar.

Kaffeservering

Plats: Vuxenskolan, Storgatan 50, Tranås

Medlemsöppet

Som medlem har du möjlighet att besöka våra lokaler på Storgatan 50 på tisdagseftermiddagar. Där kan du forska i föreningens arkiv och samlingar eller använda våra datorer. Du får träffa andra medlemmar och utbyta tankar och erfarenheter – och ta en kopp kaffe.

Ett par värdar finns på plats och kan hjälpa dig hitta rätt i materialet.

*Tisdagar under tiden 25/9 - 27/11
kl 15-19*

Kursverksamheten

Som vanligt anordnas nybörjarkurs under hösten. Rekommendera gärna våra kurser till vänner och bekanta! Kursansvarig är Gerd Brisfjord Karlsson, telefon 0140-161 59.

Kursstart den 20 september

Vi gratulerar!

Den 7 augusti fyllde vår ordförande 70 år och blev vederbörligen gratulerad och hyllad. Eftersom Gerd känner och är uppskattad av "alla" människor i Tranås och Ydre så blev lägenheten snart full av gratulanter, och några fick vänta i farstun. Vår förening uppvaktade förstås också.

*Här ses Gerd i samspråk med
förra ordföranden Sven-Olof
Friman. Iréne Nordell serveras
tårta av Gerd's man Lasse.*

Forskarkafé

För dig som har gått nybörjarkurs och fortsättningskurs har vi bokat in tre återträffar under hösten. Ta med dig frågor och funderingar så hjälps vi åt att lösa dem. Vi fikar också och alltsammans kostar 30 kronor. Du behöver inte anmäla dig, men ta gärna med egen dator.

Välkommen till trevliga forskarkvällar.

*Måndagarna 24/9, 22/10, 26/11
kl 18.00*

Disgenträff

En träff för dig som vill ha hjälp med registrering i Disgen och diskutera problem och möjligheter. Kaffe och smörgås 30 kr.

Anmälan till Gerd Brisfjord Karlsson, 0140-16159, senast den 8/10

*Lördagen den 13/10
kl 10-13*

Har du fått ett inbetalningskort?

I så fall är det nog så att du har glömt att betala in medlemsavgiften. Gör det nu – så att du inte riskerar att strykas ur medlemsregistret!

Medlemsavgift 100 kr/år
Familjemedlem 50 kr/år
Föreningens plusgirokonto: 442188-9

Folksam

Lars Karlsson

Tel. 0140-153 05, 076-125 30 39

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Tranås

0140-16304

Givande läsning i dödböckerna

När man släktforskar samlar man ju på sig mycket information om namn, platser och årtal. Men man blir också nyfiken på personerna – hur levde de och hur var deras personligheter? Har man tur kan man kan få lära känna personerna en smula i dödböckerna. I min forskning har jag hittat dessa dödsrunor som jag tycker ger en viss uppfattning om personerna. Dessutom beskrivs olika sätt som deras liv har avslutats på – under stor smärta, i rusigt tillstånd eller lugnt och stilla.

Min farfars fars systers mans farmor *Kristina Persdotter* född den 15 september 1773 i Södra Notåsa, Marbäck avled den 3 januari 1862 i Hattarp, Marbäck. Dödsorsaken var ”reumatisk kastning”. Följande skrev kyrkoherde Gustaf Emanuel Lundgren i Marbäck i dödboken.

”Denna Enka hade ifrån barndomen haft gudliga dragningar som bewarat henne för synd och fåfänglighet, hon war gift med en supig och swår man, hvilken dog i följd af slagsmål helt hastigt, och då stegrades hennes gudliga sinne till kristlig fullkomlighet. Hennes son Johannes war henne lik, egde stort anseende samt dog på det saligaste. Hon wille att man skulle helt egna sig åt sitt kall och bevisa sin gudlighet i ärlighet och ärligheten vara bevis på gudligheten. Hennes andliga erfarenhet öfversteg vida det mått som vid plåga tillfaller Guds barn. Hon dog under häftiga smärtor och fullt medvetande, men under Herrans åkallande och när någon gång hennes medvetande fördunklades hade hon de skönaste skådningar, hon talade då /om/ flöjttoner och brudgummens ankomst, talade om sin son Johannes som war der. Alltså då nu kyrkoherde Hallin i Strängnäs stift under alla tidningars bifall förnekar Kristus war denna Qvinnas dödsbädd en segerstod till den Korsfästes ära!”

(Gustaf Emanuel Lundgren har tydligen läst om kyrkoherde Hallin i Strängnäs. Följande har jag hittat på nätet: ”... Strängnäs domkapitel 1861 avsatt kyrkoherde Hallin, som åberopat en mängd bibelställen såsom vittnande mot Jesu Gudom ...”

Min farfars morfar *Anders Andersson* dog den 10 februari 1844. Så här skrev kyrkoherden i Vireda i dödboken:

”Hemmansägaren av Kieryds Uppby född 1804 17/12 gift 1831. Var nog begifven på starka drycker. I rusigt tillstånd lämnades ensam på hemvägen från en köråka hos Husar Hällström, gick vilse i natten och frös ihjäl på Släthults skog. Enligt Norra Vedbo Häradsrätts utslag den 14 mars, blef han i tysthet begrafven den 16 mars.”

Min mormors mormors mor *Maja Larsdotter* dog den 26 april 1839. Hon blev nästan 86 år gammal och dog av ålderom. Kyrkoherde Cedergren i Lommaryd gjorde följande notering i dödboken:

”Enka på V. Noby Lassabyns ägor, född i Björnaryd d. 17 maj 1753. Sister till Stina Larsdotter som dog d. 27 sistl. mars. Gift från Degla med Dr. derstädes, tillträdande Torparen Johannes Månsson. Haft med honom 3 barn 1 son och 2^{ne} döttrar som äro gifta och ännu lefva. Blev Enka 1807. Haft i 14 år så svag syn, att hon med möda kunnat skilja emellan dag och natt. I fem (5) år har hon efter ett svårt fall varit så ofärdig, att hon med tillhjälp av en stol kunnat flytta sig i sin lilla bostad. Hon saknade sin syster såsom spenbarnet sin Moders bröst. Natten till Fredagen kl. 1 slutades hennes mödosamma lefnadsdag. Begraf. den 5 Maji.”

(System Stina Larsdotter står som inhyses hos Maja från 1804 och fram till sin död 1838. I husförhörsboken står det att Stina är ofärdig. De båda systrarna har säkert stöttat varandra under alla dessa år.)

Ingegerd Fransson

Vårens utflyktsmål var Sund och Österbymo

Lördagen den 12 maj samlades ett 30-tal personer vid Parkhallen utrustade med kaffekorg och paraply och körde till Sunds kyrka. Där välkomnades vi av vår värd Birgitta Rääf. Hon berättade om sin kyrka, som byggdes i slutet av 1790-talet. Den stora altartavlan är målad av den kände kyrkomålaren Per Hörberg. Dopfunten, vackert utsirad med djur- och växtornament, är ett typiskt arbete av Skänningemästaren Michael Hacke. Birgitta visade också vad som fanns av bevarade mässhakar, albor och andra textilier.

Eftersom lördagen var lite kylig med en och annan regnskur fick vi plocka fram våra kaffekorgar och fika inne i kyrkan. Församlingshemmet är sålt så även kyrkkaffet serveras numera i kyrkan, berättade Birgitta.

Färden fortsatte sedan mot Bulsjö gård där Bulsjöån slingrar sig runt gården. Bulsjö har ett eget museum och här tog Elisabeth Rääf emot oss och gav oss historien bakom ätten Rääf, Ydredrotten, gården Bulsjö och givetvis om museet. Rääf hade stort intresse för sin hembygd och skrev böcker om den, bland annat *Sägner och skrock i Ydre*.

Ett par herrar var givetvis tvugna att försöka lyfta "fästmansstenen", som är placerad vid museets husknut, innan de fortsatte in för att se och fundera över alla föremål som Rääf samlat från gårdar och torp i Ydre.

Stort tack till systrarna Birgitta och Elisabeth Rääf som visat och berättat om sin kyrka och gård.

Skomakarverkstaden vid Ydregården blev vår sista anhalt för dagen. Gerd Brisfjord Karlsson blev vår guide i detta lilla skomakeri. Gerd känner väl till det eftersom hennes kusins far var skomakaren och Gerd besökte dem som barn på sina sommarlov. Lönsamheten från skomakeriet var inte tillräckligt stor utan skomakaren drev också ett jordbruk.

I detta lilla skomakeri finns allt – läster, tråd, läder, sylar, skinn och mycket mera. Ovanpå skomakarverkstaden fanns ett litet rum där skomakarens far en gång bott. På grund av snedtaget kunde han bara stå rak mitt i rummet.

Gerds far Martin Johansson som var ordförande i kulturnämnden, var med om att flytta denna skomakarverkstad från Västana i Västra Ryd, där det låg, till Ydregården i Österbymo. Han har också dokumenterat och katalogiserat det som finns i verkstaden.

Tack Gerd för din berättelse som gjorde skomakeriet mer levande eftersom du själv varit där och kunde berätta om människor som varit verksamma och till och med bott där.

Nöjda och belåtna efter allt vad vi fått se och höra avsutade vi utflykten med en god lunch på Ydregården innan hemfärden.

Irène Nordell

interfejs

Datasupport & försäljning

Nu har vi även utbildningar! Se mer på vår hemsida.

Östra Bergsgatan 5C
573 36 Tranås

0140-74 13 60

info@interfejs.se
www.interfejs.se

FASTIGHETS
Småklarna
I TRANÅS AB

Göran Lennartsson, Reg. Fastighetsmäklare

Storgatan 4
573 32 Tranås

0140-120 70
070-520 70 55

Fax 0140-190 20
Bost 0140-31 16 11

info@famnab.se
www.famnab.se

M
MÄKLARSAMFUNDET

Besök från USA

Även detta år har svenskättlingar från Amerika besökt våra bygder för att leta upp platser där deras förfäder levat och verkat.

En lördagsmorgon i maj begav jag mig tillsammans med min man ut på resa i Ydrebygden. Med kaffekorgen packad mötte vi Ken, Ted och Julie Nelson på torget i Österbymo. Glada, förväntansfulla amerikanare som var ute på en dryg veckas turné i Sverige.

Vårt första besök var Gunnarsbo i Asby. Där hade flera generationer av deras förfäder bott och där tog Britta Tunberg emot oss med öppna famnen. I träd-

gården serverades vi flädersaft och lavendelkakor medan Brittias angoraletter nyfiket tittade på oss. Till Ken och Teds stora förtjusning fanns en gammal traktor på gården. Båda hade arbetat inom jordbruksbranschen och var därför mäktigt intresserade av denna klenod. Vi fick också titta in i de gamla husen och beskåda många ting som påminde om den gamla tidens Sverige.

Därefter gick resan vidare till gården Bårsbo samt Andrew Petersson-museet. Efter guidning på museet av Lena och Ola Kindstedt smakade det bra med kaffe på verandan. Ett kort besök i kyrkan hann vi också med innan vi fortsatte till Alarpstorpet och Kvarnstugan. Både Ken, Ted och Julie var flitiga att fotografera platserna vi besökte.

Vår resa avslutades fram emot kvällen på Ydregården. Där möttes de tre amerikanerna av den stora överraskningen. Jag hade lyckats leta fram tre personer i Västra Ryd som var sexmänningar med Ken och Ted. Detta blev mycket uppskattat och det byttes telefonnummer och mailadresser kors och tvärs. En bra avslutning på dagen men säkert bara början till kontakt mellan nyfunna släktingar.

Gerd Brisfjord Karlsson

Missa inte ...

... besöket av Maria Gustafsson från Landsarkivet i Vadstena den 15 november. (Se programmet.) Hon kommer att berätta om hur man bäst bevarar gamla dokument och fotografier.

Har du gamla brev, dagböcker etc i dina gömmor – ta gärna med dem!

Vill du bidra?

Som du ser har Medlemsbladet fått ett nytt utseende. Det är vår ambition att varje blad ska bjuda på något läsvärt. Har du någon intressant att berätta – stort eller smått – så hör av dig till Gerd eller Lillian (kontaktuppgifter finns på sista sidan). Varje bidrag är välkommet!

Campus Tranås?

Liksom övriga föreningar har vi fått möjlighet att besvara kommunens remissförfrågan angående ett eventuellt "campus" i Tranås. Du som är intresserad kan läsa vårt yttrande på hemsidan (www.tranasydre.se) efter den 1 september.

Stort tack till våra annonsörer
för ert stöd till föreningens
verksamhet!

Föreningens styrelse

Ordförande

Gerd Brisfjord Karlsson
Tranåskvarnsgatan 14 A
573 33 Tranås

0140-161 59
073-071 85 11
gerdbk@yahoo.se

Vice ordförande

Gunnar Malmberg
Storspovsgatan 7
573 37 Tranås

0140-177 34
gunnar.sa.malmberg@telia.com

Kassör

Ingegerd Fransson
Tingshusvägen 1 B
573 35 Tranås

0140-155 12
076-786 71 66
ingegerd.fransson@telia.com

Sekreterare

Lillian Ström
Högstorp 1
573 92 Tranås

0140-660 06
070-548 98 22
lillian.strom@telia.com

Vice sekreterare, webmaster

Anders Johansson
Storgatan 57 B
573 32 Tranås

0140-121 29
070-627 93 41
webmaster@tranasydre.se

Ledamot

Irène Nordell
N. Storgatan 86
573 34 Tranås

0140-140 57
irene.nordell@live.se

Ledamot

Sune Gustavsson
Tranåskvarnsgatan 14 C
573 33 Tranås

0140-610 24
suneoannmargret@hotmail.com

*Har du flyttat?
Glöm inte att meddela ny adress till vår kassör.*

Tranås/Ydre Släktforskarförening
www.tranasydre.se